
**РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ**

УДК 352.07(477)

B. В. Заблоцький

доктор наук з державного управління, доцент
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

**РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ЯК УМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ**

У статті визначено напрями розвитку системи місцевого самоврядування, які є загальновизнаною запорукою та необхідною передумовою демократичності й гуманності державного управління. Процес трансформації системи державного управління потребує глибинного визначення теоретичних принципів та напрацювань у сфері державного управління, що актуалізує проблему наукових основ адміністративної реформи, використання та реалізації державотворчих конструктів. Обґрунтовано необхідність проведення в Україні найближчим часом адміністративної реформи, яка передбачає розширення повноважень місцевого самоврядування.

Ключові слова: місцеве самоврядування, адміністративна реформа, конструкт державотворення, децентралізація.

Останнє десятиліття показало, що існування України як незалежної, суверенної, демократичної, правової, соціальної держави неможливо без докорінної реформи всього комплексу суспільних відносин, зв'язків загалом та адміністративної системи зокрема. Потреба в нових підходах і технологіях у суспільних відносинах не викликає заперечень ні в політичної, ні управлінської еліти. Сьогодні в Україні вчені та практики солідарні в своїй оцінці реального стану справ у країні й однаково активно виступають за необхідність докорінних змін у суспільстві.

Водночас необхідно зазначити, що реформаторський запал політиків і аналітична діяльність учених зосереджується на критиці й викритті недоліків наявної адміністративної системи, і дуже рідко справа доходить до висунення конкретних пропозицій щодо вдосконалення системи державного управління України. Як не дивно, але це не перешкоджало спробам реформувати систему органів влади. Сьогодні можна констатувати, що протягом останніх двох десятиліть неодноразово робилися конкретні дії з удосконалення та оптимізації адміністративної системи. Проте всі "реформування" мали більше популістський характер і не зачіпали основи системи, яка перейшла до нас із радянської епохи.

Особливо небезпечною ситуація виявилася для органів місцевого самоврядування України. Ця інституція максимально наближена до громадян – споживачів адміністра-

тивних послуг. Водночас місцеве самоврядування тісно пов'язане з органами державної влади України. Треба зазначити, що за своєю суттю самоврядування містить значні відмінності від природи державної влади. Тому при реформуванні всієї адміністративної системи України необхідно враховувати змістовну особливість місцевого самоврядування. А це ще більше ускладнює адміністративну реформу й підвищує вимоги до її теоретико-методологічного обґрунтування.

За таких умов процес трансформації системи державного управління потребує глибинного визначення теоретичних принципів з використанням наукових напрацювань у сфері державного управління. Це надзвичайно актуалізує проблему визначення наукових основ адміністративної реформи на основі використання та реалізації державотворчих конструктів.

Мета статті – визначити шляхи розвитку системи місцевого самоврядування в Україні на принципах реалізації державотворчих конструктів для реалізації потенціалу місцевого самоврядування в забезпеченні сталого розвитку суспільства.

Першочерговим завданням для досягнення певної мети має стати визначення інституційної сутності явища місцевого самоврядування. Різні науки вже впродовж двох століть намагаються дати відповідь на запитання щодо визначення природи цієї громадської інституції. Досить велику кількість теорій і концепцій місцевого самоврядування, що виникли внаслідок таких спроб, сучасні українські вчені зводять до двох "основних моделей" [5]. Питання ви-

ділення особливостей цих моделей вирішують залежно від співвідношення місцевого самоврядування та державної влади. І хоча теоретики державного управління чітко визначають відмінності цих моделей, вони не стосуються питання пріоритетності супільніх інституцій, які включені у відносини в цих моделях. Наука державного управління, на наш погляд, поки що не дала відповіді на запитання про пріоритетність державної влади або місцевого самоврядування.

Що стосується українських реалій, то велика кількість сучасних українських учених відзначає безумовну пріоритетність на цьому просторі місцевого самоврядування щодо державного управління. Так, на думку Д. Певцова, місцева громада історично є попередницею держави. Більше того, весь хід історії свідчить про те, що сама держава виникає в результаті об'єднання громад з економічних і політичних мотивів. На думку цього вченого, вільне суспільство утворюється тоді, коли при пануванні приватного права вільні люди, які живуть у суспільстві, мають можливість відстоювати свою незалежність. У додержавний період громада була незалежною, самостійною одиницею у віршенні всіх завдань. Вона була вільна від зовнішнього впливу. Прихильники теорії вільної громади стоять на позиції незалежності громади від держави. Їх опоненти вважають, що відокремлення громади від держави є неможливим. Відповідно до цієї теорії, громада історично є більш давньою організацією людського суспільства, ніж держава. Спираючись на цей історичний факт, можна було б говорити про громаду як природний союз, який не створений державою й тому є для неї недоторканним [7]. Цю позицію поділяє інший сучасний український учений Н. Камінська, яка однозначно зауважує, що принаймні на території сучасної України місцеве самоврядування історично виникло раніше, ніж держава [4, с. 8].

Зазначену ідею конкретизують М. Тимцуник та І. Лахижка. Вони відзначають відмінність і унікальністі етно- та соціокультурної ситуації минулого України за часів зародження державності та місцевого самоврядування. Унікальність ситуації полягала в контакті на території сучасної України багатьох історично відомих етносів зі своїми традиціями громадського управління за відсутності впливу римської правової традиції, властивої всім без винятку народам Західної Європи.

На думку М. Тимцуника та І. Лахижка, міцна централізована держава в Україні утворилася в результаті передачі частини повноважень місцевого самоврядування в руки князя, повноваження якого вирости настільки, що переважили відцентрові тенденції окремих земель. З посиленням князівської влади віче поступово втрачало свою роль,

але в гострих ситуаціях, особливо під час кризи, за ним все одно залишалося вирішальне слово. При цьому національною особливістю України було те, що чітко визначені та юридично зафіковані форми здійснення повноважень місцевого самоврядування активно піддавалися корекції. Однак саме ця самобутність значно пізніше дала змогу місцевому самоврядуванню зберегтися навіть в умовах Російської імперії [8].

Тому цілком обґрунтовано видається позиція, відповідно до якої місцеве самоврядування в Україні не просто є первинним щодо державної влади, а й повинно домінувати в процесі публічного управління. Так, М. Баймуратов зазначає, що розвиток місцевого самоврядування є найпродуктивнішим механізмом згуртування громадян навколо фундаментальних цінностей громадянського суспільства. Саме за допомогою місцевого самоврядування можна сподіватися на найбільш ефективне використання потенціалу самоорганізації суспільства, ініціативи громадян. На думку М. Баймуратова, практика демократичних країн свідчить, що там, де існує розвинене місцеве самоврядування, там панує демократичне суспільство, там держава й влада підконтрольні громадянам, а не навпаки [1]. Інший сучасний український учений Ю. Баклагов вважає, що навіть сам термін "основи місцевого самоврядування" потрібно застосовувати, насамперед, для визначення найважливіших, вихідних позицій, які вирішують головні питання місцевого самоврядування й визначають його сутність [2].

Таким чином, більшість сучасних українських учених однозначно визнають, що принаймні на території сучасної України місцеве самоврядування має більш давнє походження порівняно з державною владою. Крім того, саме місцеве самоврядування визнають надійною запорукою та необхідною передумовою демократичності й гуманності державного управління. Тому саме з визнанням пріоритетності місцевого самоврядування перед державною владою й необхідно розглянути питання реалізації в ньому основних державницьких концептів для забезпечення сталого розвитку суспільства.

З іншого боку, намітилася тенденція, яка дає змогу подолати суперечливість між державною владою та місцевим самоврядуванням. Ряд сучасних українських учених відзначає можливість компромісу між цими двома суспільними інституціями. Так, О. Мордвінов зауважує, що суспільно-історичні умови континентальної Європи в кінцевому підсумку спричинили виникнення й розвиток моделі місцевого управління, заснованої на поєднанні прямого державного управління на місцях й місцевого самоврядування. На думку вченого, зарубіжний досвід свідчить, що в демократичних країнах поступово відбувалася певна переоцінка традиційних цінностей місцевої автономії і

муніципальних свобод. При цьому головний акцент з питань свободи та невтручання з боку центральних урядів переміщується в бік таких цінностей, як раціональність, ефективність, економія. Управління, здійснюване муніципальними органами, практично вже не тлумачать як місцеве самоврядування. Під місцевим самоврядуванням почали розуміти лише певне політико-правове становище місцевих установ [5].

Більше того, деякі вчені навіть пропонують враховувати унікальність ситуації з місцевим самоврядуванням України при класифікації моделей місцевого самоврядування. Так, В. Ільяшенко зауважує, що перехідний стан українського суспільства вимагає при моделюванні функціонування місцевого самоврядування внесення певних коректив у класичну європейську класифікацію моделей. На її думку, це зумовлено тим, що в Україні замість формування нових класичних моделей місцевого самоврядування фактично розвивається синтетична історична модель, яка поєднує практику старої радянської форму нової демократичної моделі самоврядування [3]. О. Пеклушкин зазначає, що основи місцевого самоврядування покликані відобразити державні гарантії самостійного здійснення населенням місцевого самоврядування, створити необхідні передумови, можливості для ефективного вирішення питань місцевого значення, а в установлених законом випадках і реалізації окремих державних повноважень [6].

Така різноманітність теоретичних уявлень про природу й сутність місцевого самоврядування змушує використовувати при визначенні концептуальних і методологічних принципів здійснення адміністративної реформи більш чіткі імперативи суспільних явищ. Такими імперативами є державотворчі конструкти місцевого самоврядування. Ці конструкти є загальними базовими факторами, які повинні реалізовуватися в системі місцевого самоврядування України. Такими державотворчими конструктами є свобода, справедливість, безпека, суспільне благо, стабільність, правопорядок і легітимність. Саме ці безумовні принципи повинні бути втілені в системі місцевого самоврядування України в процесі адміністративної реформи. При цьому реалізація кожного наступного з вищезазначених конструктів вимагає втілення в життя попереднього державотворчого конструкту.

Найпершим базовим конструктом державотворення, який необхідно втілити в місцевому самоврядуванні України, є свобода. Саме цей конструкт забезпечує дієвість місцевого самоврядування та адекватність діяльності його органів потребам громади. Без втілення цього конструкту побудувати в Україні ефективну систему місцевого самоврядування буде просто неможливо.

Сама по собі свобода є однією з найвищих цінностей. Без її забезпечення будь-яка влада буде сприйматися як неприродна і неорганічна для населення. Водночас тільки наявність свободи в системі місцевого самоврядування даст змогу повною мірою реалізувати творчий потенціал та ініціативу населення, які найбільш ефективно виявляються саме на місцевому рівні.

Виходячи з вищевикладеного, державотворчий конструкт свободи повинен втілюватися в місцевому самоврядуванні України у двох аспектах: як свобода органів самоврядування від втручання державної влади і як свобода місцевого населення реалізовувати власні ініціативи через делеговані повноваження місцевим органам самоврядування. Перший аспект забезпечується чітким розподілом повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Цей розподіл має бути здійснений на законодавчому рівні, а його дієвість повинна бути забезпечена шляхом гарантованого захисту прав місцевого самоврядування. А це, у свою чергу, вимагає вдосконалення правоохоронної системи України (насамперед судової влади).

Також удосконалення потребує судова практика захисту інтересів місцевого самоврядування. Але цього неможливо досягти шляхом реформи – тут необхідні зміни в ментальності. Керівники органів місцевого самоврядування не повинні побоюватися вирішувати питання захисту прав територіальних громад через суди. Ніхто не повинен сприймати судовий вирок не на користь органу державної влади як загрозу національній безпеці. Реалізація цього положення вимагає тривалого часу практичної діяльності й не може бути "нав'язана згори" в ході адміністративної реформи.

Другий аспект реалізації в місцевому самоврядуванні України державотворчого конструкту свободи полягає в забезпечені можливості місцевого населення вільно реалізовувати власні творчі ініціативи. Законодавство України передбачає досить широкий спектр для реалізації цього конструкту: місцеві вибори, місцевий референдум, громадські слухання, загальні збори за місцем проживання. Однак правові та технічні аспекти реалізації цих процесів вимагають диференціації їх використання для забезпечення свободи в питаннях місцевого самоврядування в Україні.

Потребує активізації практика застосування на місцевому рівні громадських слухань, громадських зборів та місцевих ініціатив. Саме ці процедури даст змогу швидко та оперативно визначити потреби та переваги населення. Їх використання забезпечить мобілізацію творчого потенціалу громади. Саме активізація здійснення цих процедур приведе до втілення державотворчого конструкту свободи в місцевому самоврядуванні.

Наступним базовим конструктом державотворення, який повинен бути втілений у місцевому самоврядуванні України, є справедливість. Цей конструкт повинен забезпечити спрямованість діяльності органів місцевого самоврядування саме на потреби та інтереси місцевого населення. З іншого боку, саме цей конструкт забезпечить відповіальність територіальної громади за її вибір, активність або її пасивність у повсякденному житті.

На ментальному рівні сама по собі справедливість (як і свобода) належить до найвищих цінностей українського народу. Місцеве самоврядування, яке не буде забезпечувати справедливість, буде сприйматися населенням таким же чужим, як самоврядування без свободи.

Введення в систему місцевого самоврядування України цього державотворчого конструкту є чи не найскладнішим порівняно з іншими конструктами. Як і свобода, цей конструкт має два прояви: справедливість можливостей і справедливість результатів. Ці два аспекти справедливості забезпечуються досить різноплановими процедурами.

У зв'язку із цим при втіленні в місцевому самоврядуванні України державотворчого конструкту безпеки необхідно зосередити увагу на створенні безпечних умов діяльності органів влади. А це вимагає, насамперед, законодавчої регламентації всього спектра діяльності органів місцевого самоврядування. Крім того, необхідний ретельний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування та їх окремими посадовими особами законодавства України. Не останнє місце в реалізації конструкту безпеки має відігравати свідомість і активність громадян, які мають можливість формувати органи місцевого самоврядування. Тільки ретельна увага з боку територіальної громади дасть змогу по-справжньому забезпечити втілення цього конструкту.

Наступним державотворчим конструктом, який необхідно втілити в системі місцевого самоврядування України суспільне благо. На відміну від усіх попередньо описаних конструктів, цей конструкт не має процесуального аспекту – суспільне благо є виключно результатом діяльності органів влади. Саме тому реалізація цього конструкту є найбільш складним з усіх уже описаних раніше.

Однак на ментальному рівні саме суспільне благо визнавалося українським народом повністю природною метою й навіть причиною виникнення та діяльності органів влади. Саме на забезпечення цього конструкту спрямована реалізація всіх інших описаних раніше конструктів: свободи, справедливості й безпеки. І саме досягнення реалізації цього конструкту буде індикатором забезпечення втілення в місцевому

самоврядуванні України всіх інших державотворчих конструктів.

Певна парадоксальність реалізації конструкту суспільного блага полягає в тому, що, незважаючи на відсутність процедурних аспектів цього конструкту, його реалізація можлива виключно в результаті вдосконалення процедур місцевого самоврядування. Саме процедури дасть змогу отримати кінцевий результат, який буде прийнятний для всієї громадськості місцевого населення та може бути сприйнятий ними як благо. І тільки завдяки використанню спеціальних процедур можна скоригувати діяльність органів місцевого самоврядування, якщо вона не призводить до бажаного населенням результату.

Необхідно підкреслити, що забезпечення спрямованості діяльності місцевого самоврядування на досягнення суспільного блага значно більше залежить від інших інституцій, ніж від самого місцевого самоврядування. Для досягнення суспільного блага з боку держави необхідна відповідна правова й організаційна регламентація діяльності органів місцевого самоврядування, а також ретельний контроль за дотриманням цієї регламентації. З боку населення необхідна чітка власна позиція, громадська свідомість і активність у відстоюванні власних прав та інтересів. Тільки це дасть змогу забезпечити реалізацію в місцевому самоврядуванні України державотворчого конструкту суспільне благо.

Наступним конструктом, який необхідно втілити в місцевому самоврядуванні, є стабільність. Він не є безумовною цінністю, це швидше необхідна передумова або умова забезпечення реалізації всіх наведених конструктів. Саме стабільність здатна забезпечити тривалість функціонування органів місцевого самоврядування та появи результатів реалізації всіх інших державотворчих конструктів.

Стабільність є найбільш проблемним моментом місцевого самоврядування України. Відсутність стабільності є чи не однією з найбільш серйозних причин неефективності діяльності органів місцевого самоврядування. Невпевненість статусу органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, непостійність процедур перешкоджають введенню довготривалих проектів, стратегічного та перспективного планування. Можливість зміни всього складу керівництва органу влади місцевого самоврядування в результаті виборів обмежує мислення посадових осіб однієї каденцією. А постійні зміни законодавства не дасть змогу реалізовувати довготривалі проекти.

Тому для забезпечення реалізації в системі місцевого самоврядування України державотворчого конструкту стабільності необхідно, насамперед, стабілізувати законодавчу базу місцевого самоврядування. Другим кроком має стати введення довго-

травалого планування, час дії якого повинен перевищувати строки повноважень органів місцевого самоврядування та їх окремих посадових осіб. Саме це дасть змогу стабілізувати функціонування системи місцевого самоврядування України та спрямувати її діяльність у бік досягнення суспільного блага на принципах безпеки, свободи й справедливості.

Наступним державотворчим конструктом, який потребує реалізації в системі місцевого самоврядування України, є правопорядок. Цей конструкт також значною мірою не є безумовною цінністю українського народу на ментальному рівні, це скоріше передумова для забезпечення реалізації інших конструктів. Однак унікальність цього конструкту полягає в тому, що його відсутність технічно зробить неможливою реалізацію всіх інших конструктів.

У сфері правопорядку пріоритетність повністю належить державі. Органи місцевого самоврядування лише тільки процедурно залучені до деяких процесів забезпечення правопорядку. Однак за своєю значущістю правопорядок є набагато важливішим для місцевого самоврядування, ніж для держави. Громадські заворушення або масові порушення законодавства на певній обмежений частині території держави лише тільки створять деякі ускладнення у функціонуванні державного механізму й частково погрішать функціонування органів державної влади. Але органи місцевого самоврядування, максимально наблизжені до громадян, повною мірою відчувають на собі порушення правопорядку. Громадські заворушення здатні повністю паралізувати функціонування органів місцевого самоврядування.

Враховуючи зазначенне можна зробити висновок, що реалізація в системі місцевого самоврядування державотворчого конструкту правопорядку дуже малою мірою залежить від самого самоврядування. Але його втілення є надзвичайно важливим для місцевого самоврядування і, безумовно, необхідним для його успішного функціонування. Тому держава повинна забезпечувати правопорядок, тим самим створюючи сприятливі умови для діяльності органів місцевого самоврядування.

Останнім державотворчим конструктом, реалізація якого необхідна для системи місцевого самоврядування України, є легітимність (легальності). Цей конструкт впливає виключно на результати функціонування місцевого самоврядування, його наявність виявляється виключно в реалізації процедур і не міститься в самих процедурах. Тому легітимність є найменш процедурною з усіх державотворчих конструктів, які реалізовуються в місцевому самоврядуванні. Але її забезпечення найбільше залежить від процедур місцевого самоврядування.

Тільки забезпечення легітимності місцевого самоврядування створює можливість

реалізації всіх інших конструктів державотворення. І тільки це дасть змогу вважати прийнятними як результати діяльності органів місцевого самоврядування, так і сам процес їх функціонування. Тому невпровадження цього конструкту нівелює результати всіх дій з реалізації інших державотворчих конструктів.

Саме в реалізації конструкту легітимності роль місцевого самоврядування повинна бути максимально малою. Забезпечення законності має бути повністю покладено на державу й суспільство. Усі відхилення від визначених законом норм, недотримання регламентованих процедур здійснюють конкретні посадові особи органів влади. Тому органи місцевого самоврядування є найменш зацікавленими в існуванні таких відхилень. У зв'язку із цим дуже наївним було б покладатися на самих потенційних порушників у питаннях забезпечення легітимності їх діяльності. Через це втілення в системі місцевого самоврядування України державотворчого конструкту легітимності має відбуватися з максимальним усуненням від цього процесу самих органів місцевого самоврядування.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження дасть змогу встановити способи втілення в системі місцевого самоврядування України державотворчих конструктів для використання потенціалу місцевого самоврядування в забезпеченні стабільного розвитку суспільства. Необхідність реалізації в діяльності органів місцевого самоврядування зазначених конструктів викликана нагальною потребою проведення в Україні адміністративної реформи, головним напрямом якої є вдосконалення місцевого самоврядування та децентралізація.

При здійсненні адміністративної реформи необхідно враховувати пріоритетність місцевого самоврядування України над державою. На українських землях ця пріоритетність є незаперечним принципом, який здатний справити значний вплив на проведення реформи.

Базовими конструктами державотворення, які необхідно реалізувати в системі місцевого самоврядування України в процесі адміністративної реформи, є свобода, справедливість, безпека, суспільне благо, стабільність, правопорядок і легітимність. Ці конструкти мають достатньо різноманітну природу й характер свого прояву. Тому кожен із цих конструктів має певні особливості свого втілення, які відрізняються участю в цьому процесі органів місцевого самоврядування, результативністю та впливовістю результатів, ступенем активності й втручання в процес їх здійснення інших громадських інституцій. Усі ці особливості необхідно враховувати при проведенні в Україні адміністративної реформи, метою якої має бути забезпечення сталого розвитку суспільства.

Список використаної літератури

1. Баймуратов М. М. Сфера компетенції місцевого самоврядування та форми її реалізації за законодавством України / М. М. Баймуратов // Вісник маріупольського державного університету. Серія "Право". – 2011. – Вип. 2. – С. 41–53.
2. Баклагов Ю. Б. Формування основ місцевого самоврядування та перспективи їх розвитку в Україні / Ю. Б. Баклагов // Наукові праці МАУП. – 2010. – Вип. 1 (24). – С. 219–224.
3. Ільяшенко В. А. Розвиток місцевого самоврядування в зарубіжних країнах / В. А. Ільяшенко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2010. – № 3. – С. 48–54.
4. Камінська Н. В. Еволюція поглядів на значення місцевого самоврядування у розбудові української державності: історико-правові аспекти / Н. В. Камінська // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2008. – № 3. – Режим доступу:
5. Мордвінов О. Г. Становлення місцевого самоврядування: зарубіжний досвід і українська практика / О. Г. Мордвінов // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2011. – № 2. – С. 45–48.
6. Пеклущенко О. М. Організаційні основи місцевого самоврядування в Україні / О. М. Пеклущенко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2012. – № 2. – С. 178–182.
7. Співак Д. П. Сучасні теорії та моделі місцевого самоврядування / Д. П. Співак // Актуальні проблеми політики. – 2012. – № 44. – С. 112–124.
8. Тимцуник В. В. Традиції самоврядування в Україні: від зародження до середини XVII століття / В. В. Тимцуник, М. І. Лахижка // Науковий вісник Академії муніципального управління. – 2011. – № 1. – Режим доступу: http://archive.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_uprav/2011_1/44.pdf.

Стаття надійшла до редакції 16.06.2015.

Заблоцкий В. В. Реформирование системы местного самоуправления как условие стабильного развития государства

В статье определены направления развития системы местного самоуправления, являющиеся залогом и необходимым условием демократичности и гуманности государственного управления. Процесс трансформации системы государственного управления требует глубинного определения теоретических принципов с использованием научных наработок в сфере государственного управления, что чрезвычайно актуализирует проблему научных основ административной реформы, использования и реализации государственносозидающих конструктов. Обосновывается необходимость проведения в Украине в ближайшее время административной реформы, предусматривающей расширение полномочий местного самоуправления.

Ключевые слова: местное самоуправление, административная реформа, конструкт государства, децентрализация.

Zablotskyi V. Reformation of Local Self-Government System as a Condition of Steady Development of the State

In the article it is defined the directions of development of local self-government system that is universally accepted guarantee and necessary pre-condition of democratic character and humanity of state administration. The process of transformation of state administration system needs deep determination of theoretical principles with the use of scientific works in the field of state administration that extremely actualizes the problem of determination of administrative reform scientific grounds on basis of use and realization of state-building constructs. In the article it is also grounded the necessity of realization in Ukraine in the nearest time administrative reform that envisages accretion of power of local self-government.

At determination of conceptual and methodological principles of administrative reform realization are needed clearer imperatives of public phenomena. Such imperatives are state-building constructs of local self-government. These constructs are fundamental factors that must be realized in the system of local self-government of Ukraine. Such state-building constructs are freedom, justice, safety, public benefit, stability, law and order, legitimacy. Exactly these absolute principles must be embodied in the system of local self-government of Ukraine in the process of administrative reform. Thus, realization of each of the mentioned above constructs requires embodiment in life previous state-building construct. Maximally close to the citizens, it is possible to hope on the most effective use of potential of society self-organization, initiative of citizens.

The conducted research allows to set the methods of embodiment in the system of local self-government of Ukraine state-building constructs for use of local self-government potential in providing of society steady development. Each of these constructs has certain features of its embodiment that differ in participating in this process of local government institutions, effectiveness and consequence of results, degree of activity and interference with the process of their realization of other public institutions. All these features must be taken into account during realization in Ukraine of administrative reform.

Key words: local government, administrative reform, construct of state-building, decentralization.